

med stöd av

SÖDRA DALARNAS
SAMORDNINGSFÖRBUND

Helårsrapport

Samverkansteam Avesta

Period 2024-07-01 – 2025-06-30

Avesta 2025-09-05

Styrgruppen genom Sonja Tiger

Sammanfattning

Deltagare

Samverkansteamets verksamhet riktar sig till individer med behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering i åldrarna 16-64 år. Unga (med aktivitetsersättning) är en prioriterad grupp, andelen unga har ökat under året som gått. Majoriteten av de deltagare som skrivits in i verksamheten under perioden kommer nu från regionen; främst psykiatrin, men även vårdcentralerna. Medelåldern hos de aktiva deltagarna är vid periodens slut 35,6 år och har alltså sjunkit markant sedan senaste mätningen; 17 personer (32,7%) är 30 år eller yngre. Antalet inskrivna har under perioden legat på i genomsnitt ca 50 personer. 250630 finns 52 deltagare inskrivna; av dessa är 19(36,5%) män och 33 (63,5%) kvinnor – andelen kvinnor har ökat under perioden. 18 personer har avslutats (plus 1 tidig dropout) och 23 personer skrivits in. Resultaten ligger vid mätperiodens slut på 12 av 18 personer, dvs 66,7% i mål.

Personal

Samverkansteamet personal består vid periodens slut av tre coacher med 100% tjänstgöringsgrad, varav en tjänst är tidsbegränsad tom 251231. Personalen har sin anställning vid enheten för arbete och sysselsättning på Avesta kommun. Vidare har teamet tillgång till representanter för Socialförvaltningen och Region Dalarna på 5-10% vardera. Försäkringskassan har sedan sommaren 2025 åter avsatt tid för en medarbetare som deltar i teamet på ca 2 tim/månad, efter några års uppehåll. Arbetsförmedlingen har beslutat att inte längre avsätta någon resurs för arbete i teamet. Arbets sättet blir alltmer renodlat lösningsfokuserat, huvudsakligen med coachning i olika typer av grupper, samt hjälp och stöd att initiera och samordna insatser från olika aktörer i rehabiliteringskedjan. Alla i den fasta personalgruppen har utbildats till gruppleddare med lösningsfokus som grund, och man ser att detta arbetssätt ger bäst resultat.

Organisation

Samverkansteam Avesta leds och drivs av myndigheterna tillsammans, och riktar sig till individer med behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering som står långt från arbetsmarknaden. Unga med aktivitetsersättning är en prioriterad målgrupp. Teamet ligger administrativt under kommunens arbetsmarknadsenhet. Från och med 200101 har enheten flyttas från bildningsförvaltningen till omsorgsförvaltningen, och i samband med detta slagits ihop med kommunens LSS-verksamhet och blivit en ny enhet; enheten för Arbete och Sysselsättning.

Teamets styrgrupp består av chefer för de olika ägarorganisationerna, där Arbetsförmedlingen dock inte längre har någon representant eller deltar aktivt i styrgruppens arbete. Verksamheten är sedan oktober 2021 lokaliserad i Arbetsmarknadsenhetens lokal i Koppardalen.

1. Deltagare – insatsens förutsättningar

Beskrivning

Under perioden 240701 – 250630 har 18 deltagare avslutats (+ 1 tidig dropout) och 23 personer skrivits in, det totala antalet deltagare som varit inskrivna någon gång under perioden är 71.

Antalet aktiva deltagare har ökat något, från 48 personer 240630 till 52 personer 250630. Av dessa är 19 personer (36,5%) män och 33 personer (63,5%) kvinnor.

Medelåldern för de aktuella deltagarna vid periodens slut ligger nu på 35,6 år. Den yngsta deltagaren är 20 år, den äldsta är 62 år. Av de aktuella deltagarna är 17 personer (32,7%) 30 år eller yngre.

Alla deltagare i verksamheten har behov av samordnad rehabilitering; större delen (ca 90%) av de inskrivna har, har haft eller behöver/väntar på insatser från vuxenpsykiatri.

Tabell: Handläggare och försörjningsgrund deltagare inskrivna under perioden 230701-240630 (23 nyinskrivna under perioden varav en tidig drop-out)

Försörjningsgrund			Remitterande aktör			
Socialtjänst	Försäkringskassan	Ingen offentlig försörjning	Socialtjänst/Kommun	Arbetsförmedlingen	Försäkringskassan	Regionen
11	9	3	8	1	3	11

Remitterande aktör: Socialförvaltningen/kommunen 8 deltagare (35%), Försäkringskassan 3 deltagare (13%), Regionen 12 deltagare (48%) och Arbetsförmedlingen 1 personer (4%).

Tabell: Handläggare och försörjningsgrund deltagare aktuella 250630 (52 deltagare aktuella)

Försörjningsgrund			Remitterande aktör			
Socialtjänst	Försäkringskassan	Annan försörjning	Socialtjänst/kommun	Arbetsförmedlingen	Försäkringskassan	Regionen
23	26	3	17	4	5	26

Remitterande aktör: Socialförvaltningen 17 deltagare (33%), Försäkringskassan 5 deltagare (9,5%), Regionen 26 deltagare (50%) och Arbetsförmedlingen 4 deltagare (7,5%).

Socialtjänsten/kommunen remitterar en stor del av teamets deltagare, men merparten (50%) kommer nu via regionen; främst psykiatri, men även via primärvården. Majoriteten av de aktuella deltagarna vid mätperiodens slut har sin försörjning via Försäkringskassan; främst sjukpenning, men unga med aktivitetsersättning är en grupp som ökar. 3 personer har ingen offentlig ersättning utan försörjs av anhöriga.

Vid periodens slut är 52 personer inskrivna och en kö på 4 personer väntar på att starta efter semestern.

Analys

Regionen, i huvudsak psykiatrin men även primärvården, har remitterat majoriteten av deltagarna som är inskrivna vid periodens slut. Kommunen är också en betydande aktör när det gäller nya deltagare som skrivits in i verksamheten. Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har inkommit med enstaka nya deltagare, någon som inte förvånar med tanke på myndigheternas minskade engagemang i verksamheten. Troligtvis finns även i våra statliga ägarparterers verksamheter fortfarande många personer med behov av samordnat stöd, men med minskade kontakter blir det mer sällan naturligt för handläggarna att kontakta Samverkansteam Avesta. Detta visar på vikten av att parterna har en fast representant i teamet när det gäller att kunna få samordnat stöd från teamet för parternas klienter/brukare. I avsaknad av representation i teamet blir kontakterna och förutsättningarna för en fungerande samverkan betydligt sämre. Andelen deltagare som har mycket stora svårigheter och komplexa problem där det behövs omfattande stöd genom olika insatser från olika delar av samhället har ökat – andelen deltagare som snabbt tar sig vidare till en anställning har minskat markant – omvänt är det en betydligt större andel av deltagarna som är inskrivna under en mycket lång tid, och där nya behov av stöd upptäcks först efter en lång tids inskrivning. Detta innebär också en ökad belastning på personalen eftersom varje deltagare kräver mer avsatt tid från personalen för att stötta med samordning, vårdkontakter, ansökningar, bevakning av väntetid/köer för att få rätt insats osv.

Reflektion

Det ökande antalet remisser till verksamheten visar på ett stort och ökande behov av samordnade insatser för de som står längst från arbetsmarknaden. Det borde vara självklart för ägarparterna i samordningsförbunden att lägga mer resurser på liknande verksamheter för att kunna stärka och rusta denna del av befolkningen i stället för att skära ner och minska möjligheterna för dessa personer att komma in på arbetsmarknaden och kunna få en möjlighet till egen försörjning. Teamet ser ett ökande behov av samordnat stöd i takt med att resursbristen ökar inom psykiatrin – här är samverkan mellan de olika parterna nödvändigt för att minska utanförskap och öka förutsättningarna för att de svagaste i samhället ska kunna komma till egen försörjning och en fungerande livssituation.

2. Deltagare – genomförande och process

Beskrivning

Studiebesök tillsammans med remitterande handläggare/kontaktperson är obligatoriskt för att komma i fråga för inskrivning i verksamheten. Syftet är dels att ge deltagaren tillräcklig information för att kunna göra valet att delta eller att tacka nej, dels att göra handläggaren/kontaktpersonen delaktig i processen och för att denne ska känna till vad som planeras och ta ansvar för de regelbundna uppföljningar som ska göras tillsammans med teamet och den enskilde deltagaren. Teamet använder ett flödesschema för att tydliggöra den förväntade processen och utvecklingen mot arbete/studier. För att säkerställa att teamets verksamhet passar de nyinskrivna deltagarna tillämpas en provtid på 2 månader. Deltagaren måste kunna delta/ komma vid minst ett tillfälle per vecka för att inskrivning i teamet ska vara motiverat. Om man av någon anledning inte har möjlighet att komma till bokade besök/aktiviteter i den omfattningen är inte teamets verksamhet den rätta insatsen eftersom

den bygger på ett aktivt deltagande och att deltagaren tar ansvar för den egna rehabiliteringsprocessen.

Upplägget för den enskilde deltagaren anpassas utifrån varje persons behov och kan bestå av både enskilda samtal och coachning i grupp. Utöver detta bygger man på med andra aktiviteter. Det kan innebära olika typer av samtalsgrupper, inspirerande och motiverande aktiviteter, studiebesök, arbetsträning, social exponering, samt insatser från andra aktörer. (Se bilaga 1)

Målet i verksamheten är att var och en ska ha en fungerande planering med aktiviteter som är till nytta, där syftet kan vara tex att få social träning, skapa rutiner, samordna kontakter med myndigheter eller andra stödinsatser. Slutmålet är alltid att uppnå 100% av sin arbetsförmåga. Teamet har de senaste åren alltmer gått över till inskrivningar i grupp i stället för inskrivning av enskilda deltagare. Det finns flera anledningar till inskrivning i grupp: dels är grupper mer tidseffektiva och gör att personalen klarar att introducera fler deltagare, dels har teamet noterat att deltagande i uppstartsgrupperna ger bättre effekt och snabbare process för majoriteten av de som deltar. Det är betydligt enklare att introducera lösningsfokus som metod om man gör det i grupp eftersom deltagarna då inspireras och får draghjälp av varandra – det är ovant för många att tillåtas upptäcka egna förmågor och intressen i stället för att fokusera på tidigare misslyckanden!

Ytterligare en positiv effekt är att många av deltagarna, som ofta är isolerade och känner sig utanför, har träffat nya vänner som de umgås med även på fritiden – detta är till stor hjälp för många som tidigare har haft svårt att hitta ett socialt sammanhang.

Teamet har gått ifrån regelbundna enskilda samtal för alla deltagare till att alltmer sköta kontakter och samtal med enskilda deltagare i samband med att de kommer till olika typer av gruppaktiviteter. Detta för att många deltagare upplever det som svårt/pressande att ha enskilda samtal ”i onödan”, dels för att det fungerar bättre och sparar mycket tid att gå undan och ta en enskild diskussion när behovet finns och när man ändå är på plats i verksamhetens lokaler.

Under hösten 2024 har teamet genomfört endast en uppstartsgrupp, och enstaka deltagare har skrivits in utan att delta i uppstartsgrupp utifrån eget önskemål och svårigheter med att träffa andra människor. Även under våren 2025 begränsades intaget och endast en uppstartsgrupp startades på grund av att antalet redan inskrivna var för högt för ytterligare nyinskrivningar. För att säkerställa att teamets arbete är till nytta för de som för tillfället är inskrivna i verksamheten anordnas planeringsdagar med deltagarna en gång per halvår (senaste tillfället var januari 2025).

Fortsättningsgrupper utifrån lösningsfokus efterfrågas av många, och under verksamhetsåret hösten 2024 - våren 2025 gjordes sex gruppstarter med träffar 1 gång/vecka under 4-7veckor. Det har visat sig att det mest effektiva upplägget är att ha samma dag och samma tid för träffarna för att lättare komma ihåg när man ska komma, och att skapa rutiner som underlättar i vardagen. Fokus i fortsättningsgrupperna har med tiden blivit alltmer uttalat: att hitta sin egen väg framåt för att på sikt komma ut i arbete/utbildning.

Analys

Gruppaktiviteter har varit till stor nytta för många av deltagarna – de stöttar, peppar och inspirerar varandra och får hjälp med praktiska göromål av olika slag. För vissa av deltagarna har det varit till stor hjälp att bygga upp ett kontaktnät och hitta vänner – speciellt viktigt för

de som lever ensamma och varit isolerade och mest suttit hemma under lång tid. Det har visat sig att coachernas insatser genom tex samtal inte alltid varit det som gjort störst skillnad, utan att träffa andra i en liknande situation har ofta gett inspiration och en tro på sin egen förmåga som gjort att individerna har hittat rätt väg framåt. Många av deltagarna känner de lättare hittar vägar och planer med hjälp av de andra deltagarnas input och peppning. Det upplevs också av vissa som mindre kravfyllt när fokus inte hela tiden ligger på en själv i ett möte med coacher/professionella, utan man har möjlighet att ta ett steg tillbaka och bara lyssna för att minska det upplevda kravet på att prestera lösningar.

Aktiviteter med inriktning motivation och social träning är en viktig del av verksamheten. Behovet är stort hos många, speciellt de som står mycket långt från arbetsmarknaden och som har få andra sociala kontakter.

Aktiviteter i grupp passar dock inte alla, och de deltagare som inte deltar i gruppaktiviteter har oftast mer fokus på att hitta sin väg genom exempelvis att undersöka möjligheter till studier eller arbetsträning.

Reflektion

Ett arbetssätt med större tydlighet kring den tänkta processen gör att teamet märker att en ökad andel av de nyinskrivna deltagarna tar ansvar och engagerar sig för att leda den egna vägen framåt. Teamet har finlipat metoder och arbetssätt genom att utnyttja de möjligheter till utveckling som uppkommer, deltagarna kommer i allt högre grad med egna lösningar. Aktiviteter i grupp är mycket populärt och ger, förutom inspiration och motivation till förändring även en känsla av sammanhang och tillhörighet. Detta är mycket viktigt för många deltagare som upplever ett utanförskap och har få sociala kontakter. Det kan tyvärr också leda till en inlåsningseffekt för vissa – att delta i teamets aktiviteter har blivit så givande att vissa deltagare inte vågar/vill gå vidare eftersom detta kommer att innebära att man kanske inte längre har tillgång till det sociala sammanhang som för vissa har blivit så viktigt. Utifrån detta finns behov av att tydliggöra verksamhetens syfte och vilka regler som gäller för deltagande – att aktivt jobba med sin väg framåt (mot arbete/studier) är nödvändigt och ett krav för att man ska kunna delta i verksamheten.

3. Deltagare – resultat och effekter

Beskrivning

Under perioden 240701 – 250630 har 23 nya deltagare skrivits in i verksamheten varav 17 (74%) kvinnor och 6 (26%) män.

Totalt arbetade teamet med 71 personer under perioden (de som avslutats under året samt de som är fortsatt inskrivna). Av dessa är 44 personer (62%) kvinnor och 27 personer (38%) män.

Tabell: Deltagarresultat 240701-250630

Antal inskrivna 20240701	Antal avslut totalt	Varav dropouts (tidiga avhopp)	Antal i arbete	Antal i studier	Antal till annan arbets-livs-inriktad rehab	Antal till sjuk-ersättning	Antal till annat	Antal aktiva 20250630
48	19	1	0	3	9	2	4	52

AVSLUTADE - 18 personer (tidiga drop-outs borträknade):

- 12 av 18 = 66,6 % gick till studier eller annan arbetslivsinriktad rehab
 - Studier: 2 kvinnor, 1 man
 - Annan arbetslivsinriktad verksamhet: 4 kvinnor, 5 män

(Resultat uppdelat utifrån åldersspann och kön; se bilaga 2)

- Tid i bidragsberoende: snitt 5,6 år – 5,8 år för kvinnorna, 5,3 år för männen
- Snittålder: 38,7 år – kvinnor 33,7 år och män 43,8 år
- 6 personer avslutades till ”annat”, nämligen:
 - 1 person återgick till sjukersättning
 - 1 person tog ut förtida pension
 - 4 personer har behov av annat stöd
- Genomströmningstid: snitt 23,3 mån; 25,7 mån för kvinnor, 21 mån för män.

Tabell: genomströmningstid

period	2201-2212	2207-2306	2301-2312	2307-2406	2401-2412	2407-2506
månader	10,5 mån	17,3 mån	18,4 mån	20,3 mån	23,5 mån	23,3 mån

Analys

De flesta av deltagarna som avslutas utan att gå i mål behöver andra insatser – främst medicinsk hjälp (t.ex. behandling, utredning, medicinering via psykiatri och/eller primärvård). 67% av de avslutade deltagarna har gått vidare mot arbete/studier eller annan arbetslivsinriktad insats – ett mycket bra resultat med tanke på att de flesta stått utanför arbetsmarknaden och levt i bidragsberoende (eller utan ersättning) under många år. Som tidigare nämnts är en större andel av deltagarna i behov av mer omfattande stöd än tidigare – ofta utifrån psykisk ohälsa som behöver behandlas innan personen kan komma vidare mot arbete.

Sett till att deltagarna som remitteras till teamet allt oftare har betydande svårigheter och mycket komplex problematik där det finns behov av flera olika stödinsatser, ligger genomströmningstiden på en relativt låg nivå; 23,3 månader.

Reflektion

Behovet av samordnade insatser ökar ständigt. En effekt som personalen noterat under de senaste åren är att både remitterter och blivande deltagare uppger att de hört talas om teamet via tidigare deltagare och utifrån detta önskar att få delta. Det är en mycket positiv feedback som tyder på att många deltagare är nöjda med verksamheten. Samtidigt blir det framöver svårt att möta den ökade efterfrågan utifrån teamets minskande bemanning.

4. Personalen – insatsens förutsättningar

Beskrivning

Vid periodens slut jobbar följande personer i verksamheten:

Sonja Tiger, verksamhetssamordnare/coach 100%

Sandra Eriksson, coach 100%

Malin Hagström, coach 100%

AF – ingen representant

Karin Dilts Lindblom, region Dalarna 5%

Anna-Lena Holmberg, socialtjänsten 10%

Lena Eklund-Olsson, FK ca 2%

Teamet har under våren ersatt Jan Pettersson, som gått i pension, med Sandra Eriksson, som påbörjade en tidsbegränsad anställning 240324. Förhoppningsvis finns möjlighet att erbjuda en fortsättning efter årsskiftet men i nuläget är de ekonomiska förutsättningarna oklara. I nuläget ligger bemanningen på 2 heltidscoacher, 1 coach/verksamhetssamordnare, samt representation från Avesta Kommun samt Region Dalarna med 5-10%. Försäkringskassan tillsatte under våren 2025 åter en representant i teamet efter en längre tids vakans och kommer från och med nu att representeras med ca 2 tim/mån. Arbetsförmedlingen i Dalarna beslutade att från 220901 inte längre avsätta personal till verksamheten utan hänvisar till myndighetens samverkan med kommunerna i länet.

Samverkansteam Avesta inkluderas i AFs kommunsamverkan sedan 2023 trots att verksamheten inte enbart är en kommunal verksamhet utan en samägd Finsam-verksamhet med Arbetsförmedlingen som en av delägarna. Det är ändå en möjlighet som teamet tar tillvara och utnyttjar på bästa sätt i avsaknad av AF-handläggare som representant i teamet, och som fungerar relativt bra tack vare en kunnig och engagerad arbetsförmedlare.

Analys

Trots minskad bemanning är teamet fortfarande en insats som personal/handläggare i olika verksamheter hos parterna i samordningsförbundet vänder sig till när deras klienter har behov av samordnade insatser. Deltagarantalet har ökat i stadig takt efter pandemirestriktionerna, man kan se en tydlig koppling när det gäller våra statliga myndigheters beslut att inte aktivt delta i verksamheten som har lett till att mycket få av de nya deltagarna remitteras från dem. Samtidigt ökar remisserna från regionen, där både psykiatrin och vårdcentralerna har blivit mer aktiva, samt missbruksvården inom kommunen.

Behovet av samordnade insatser ökar, och förhoppningsvis kan verksamheten fortsätta med nuvarande bemanning även efter årsskiftet. Vid periodens slut (250701) finns 4 personer i kö för nästa uppstartsgrupp, och ytterligare ett stort antal väntas inkomma under sommaren utifrån förfrågningar samt inbokade studiebesök efter semestern. Antalet redan inskrivna deltagare är högt, och pga detta kan det hända att nya deltagare kan få vänta under lång tid i kön innan de kan skrivas in i verksamheten.

Reflektion

Med nuvarande bemanning har arbetsbelastningen blivit högre i och med att antalet deltagare under lång tid gradvis har ökat utifrån att fler professionella inom olika verksamheter ser nyttan och behovet av stöd från verksamheten för sina klienter/patienter. Samtidigt är läget ansträngt inom myndigheter och vård, framför allt inom psykiatrin – detta gör också att

möjligheten för professionella att bistå människor med behov av stöd inom den egna verksamheten minskar och trycket på teamet ökar – ibland är Samverkansteamet kanske det enda tydliga alternativet för att människor ska få någon slags kontakt/stöd inom rimlig tid. Personalsituationen i teamet är pressad pga ökad belastning/arbetsbörda. När deltagarnas behov blir alltmer komplexa och myndigheternas möjligheter till stöd minskar tar arbetet mycket mer tid i anspråk än tidigare. Det har i sin tur lett till frånvaro pga sjukskrivning och har inneburit än högre belastning på övrig personal. En svår situation som är besvärlig att hantera – arbetet i teamet är meningsfullt och givande, men det finns en gräns för vad som är möjligt för personalen att prestera.

5. Personal – arbetssätt och metoder

Beskrivning

Arbetsgruppens representanter träffas varje onsdag förmiddag för att utbyta information och utveckla arbetet med deltagarna. De heltidsanställda deltar även i veckogenomgångar med övrig personal på AME.

En stor del av arbetet med deltagarna har, förutom enskilda samtal, byggts på olika typer av lösningsfokuserade samtalsgrupper med syfte att individerna själva ska hitta sin väg framåt. Grunden för arbetet utgörs av deltagarnas önskemål och behov. Aktiviteter utformas i samråd med deltagarna, i början av varje ”termin” genomförs en planeringshalvdag med deltagarna för att säkerställa att verksamheten erbjuder det som är till nytta för deltagarna. När idéer om aktiviteter i grupp förs fram har deltagarna möjlighet att anmäla sitt intresse via anslag i lokalen, därefter görs planering om intresse finns hos flera av deltagarna.

Det senaste året har verksamheten lagts upp främst utifrån dessa önskemål, och teamet arbetar i allt högre grad i olika typer av samtalsgrupper och gruppaktiviteter, där det även finns möjlighet att få enskild hjälp med olika utmaningar; tex hjälp med att hitta arbetsträningsplats, söka jobb, att fylla i handlingar och skicka in dessa till berörd myndighet/instans, etc.

Detta arbetssätt är också en förutsättning för att arbetet ska fungera med stadigt ökande deltagarantal eftersom det inte längre finns utrymme till att boka in enskilda, regelbundna samtal med varje deltagare. Det verkar också som att de flesta deltagare uppskattar att det går snabbt och enkelt att träffa personal i teamet utan att behöva vänta på en bokad tid. Troligtvis gör detta att verksamheten blir mer effektiv.

En utmaning som blivit alltmer framträdande och som tar mycket tid för personalgruppen är att flertalet deltagare har betydligt större behov av stöd och hjälp än vad som framkommer vid studiebesök, uppstart och inskrivning. Vissa deltagare har både fysiska och psykiska begränsningar som inte framkommit i kontakterna med remittenterna, och det kan ta lång tid innan svårigheterna och behoven blir tydliga. Först då kan processen att hitta rätt insatser ta vid, och i många fall är det långa väntetider för utredningar, vårdinsatser, boendestöd, medicinering och annat. Allt detta sammantaget gör inskrivningstiderna längre och arbetsbördan för personalen högre. En allt större del av arbetstiden för teamets personal går åt till att försöka få kontakt med de olika berörda/ansvariga verksamheterna och i vissa fall försöka övertyga dessa om deltagarens behov av, och rätten till, att få nödvändigt stöd.

För att bibehålla och utveckla kompetensen hos personalen har man regelbunden handledning och fortbildning, något som dock skurits ner pga minskade anslag.

Arbetet med att utveckla ökad samverkan med övriga verksamheter inom AME går framåt

och är en möjlighet för alla verksamheter som ligger under AME att ge sina deltagare det stöd som behövs och passar bäst.

Teamet har under hösten återupptagit sin utvecklingsdag för professionella som inte kunde genomföras under pandemiåren – En träff hölls under november 2024 där professionella från alla samverkansparter bjöds in och alla parter var representerade. Det blev mycket uppskattat och produktivt och ledde till en uppföljningsträff i maj 2025 för att fortsätta det goda arbetet som påbörjats.

Teamet har kontakt med flera privata arbetsgivare för möjligheter till arbetsträning för de deltagare som behöver komma igång, är intresserade och i rätt läge. Det har blivit svårare att få rehabiliteringskedjan att fungera smidigt i och med arbetsförmedlingens nya organisation. Ökad specialisering i större enheter utan lokal förankring gör det svårare att få överblick när det gäller teamets deltagare. De har ofta komplexa behov och saknar i många fall förmåga att själva uttrycka sina behov. I dessa fall är ofta personkännedom och lokal förankring nödvändig för att hitta fungerande och hållbara lösningar för individen. Även i fall där teamet har hittat en lämplig arbetsgivare som är beredd att anställa har svårigheter att hitta anpassningar via lönestöd och långa handläggningstider ibland inneburit att den planerade anställningen inte blivit av. Glappen mellan de olika organisationernas verksamheter och möjligheter att stötta medborgare har ökat under de senaste åren; även detta har inneburit en ökad belastning på teamets personal och gör det svårt att hinna med arbetet. Då blir möjligheten att jobba med det förstärkta samarbetet AF/FK en allt viktigare faktor för att deltagarna ska kunna få rätt stöd för att hitta sin plats i arbetslivet. Tyvärr är det i stort sett enbart de som har sjukpenning eller aktivitetsersättning som kan ta del av denna möjlighet, övriga med behov av denna typ av insats har det betydligt svårare.

Genomfört under perioden:

- Utökade kontakter med privata arbetsgivare
- Tydligare fokus på arbetsliv/arbetsmarknad i fortsättningsgrupperna
- Regelbunden handledning
- Utvecklingsdagar för professionella
- Skogsdag i samarbete med Kraften (t.o.m. 241231)
- Utbildning/fortbildning:

Utbildning ”utbilda utbildare” Malin och Sara

Analys

Tyngre arbetsbörda ger ökad sårbarhet. Flera längre sjukskrivningsperioder hos teamets personal har påvisat sårbarheten hos en liten arbetsgrupp med tunga och alltmer komplexa arbetsuppgifter samt ökat antal deltagare som står allt längre bort från arbetsmarknaden. En oro om anslagen sänks och personalstyrkan minskar är att sårbarheten blir ännu högre, och antalet deltagare måste minskas drastiskt för att det ska finnas en realistisk möjlighet att personalen ska hålla över tid. Goda förutsättningar finns för att stötta målgruppen, men ändrade förutsättningar när det gäller ekonomi och resurser hos teamets parter gör att det blir allt svårare och mer utmanande att hitta fungerande lösningar. Eftersom det blivit mer komplicerat att hitta lösningar via arbetsförmedlingen för att deltagaren ska kunna ”gå i mål”

när hen kommit i rätt läge blir också inskrivningstiderna längre eftersom det känns fel att avsluta när det inte finns något att avsluta till.

Att skriva ut deltagare från teamet för att de är i rätt läge för insatser via arbetsförmedlingen känns inte etiskt försvarbart eftersom riskerna att dessa personer återigen hamnar utanför alla system är alltför hög enligt teamets bedömning. Dessutom blir kostnaderna för insatsen en onödig utgift om personerna det handlar om inte kommer vidare utan måste börja om från början igen om inte rätt insats tar vid. Dessa problem kunde till viss del undvikas när teamet fortfarande hade tillgång till en erfaren arbetsförmedlare med kännedom om hur man kunde hjälpa deltagarna att få adekvat stöd. Nu har problemet blivit allt större och svårigheterna att få rätt stöd allt besvärligare. I ett läge där det är stor arbetskraftsbrist inom vissa områden känns det som en felprioritering av myndigheten att stänga denna grupp ute från arbetsmarknaden.

Teamet upplever dock att samarbetet med vuxenpsykiatri blivit bättre, och trots en ansträngd personalsituation och mycket långa köer/väntetider har teamets kontakt kunnat hjälpa till och hitta vägar för att deltagarna ska få nödvändiga insatser så snabbt som möjligt. Även samarbetet med kommun/socialtjänst fungerar bra, till stor del tack vare representanten i teamet som är rutinerad och kunnig, även om de andra parternas verksamheter.

Reflektion

Verksamhetens personal är flexibel och hittar ständigt nya arbetssätt och metoder när förutsättningarna förändras. Det blir dock allt svårare att få arbetet att fungera på ett bra sätt när personalstyrka och budget krymper samtidigt som antalet studiebesök, och som en följd av detta även antalet personer som vill skrivas in, ökat stadigt de senaste åren. Det kan vara svårt att prioritera, särskilt som personalen i teamet inte har mandat att fatta vissa beslut. Önskvärt vore att teamets ägarparter kunde vara mer aktiva i situationer när förutsättningarna förändras, tex när det gäller stöd med prioriteringar vad gäller krympande resurser.

6. Personal – Resultat och effekter

Beskrivning

En högre arbetsbelastning (fler inskrivna deltagare, som står allt längre från arbetsmarknaden) trots att bemanningen har minskat har inneburit påfrestningar på personalen och en ökad sårbarhet vid tex sjukdom eller annan oplanerad frånvaro. Det är inte hållbart i längden och teamet behöver därför hitta en lösning som innebär högre bemanning eller lägre antal deltagare för att verksamheten ska fungera som det är tänkt.

I nuläget består teamet av 2 coacher, varav en endast är visstidsanställd tom 251231 samt 1 coach/verksamhetssamordnare. Förutom detta bidrar socialtjänsten med en handläggare i teamet 3-4 tim/vecka och vuxenpsykiatriska mottagningen med en personalresurs ca 3-4 tim varannan vecka. Dessutom har teamet från och med våren/sommaren 2025 tillgång till en handläggare från FK ca 2 tim/månad. De deltidsutlånade handläggarna från socialtjänst, psykiatri och FK spelar en viktig roll som komplement när det gäller att samordna insatser och göra handläggning och övergångar så smidiga som möjligt.

Analys

För att samordning mellan de parter som ingår i samordningsförbundet ska fungera optimalt skulle personalen från de olika parterna behöva mandat att arbeta brett inom sin organisation för att ha tillgång till de verktyg och resurser som behövs för att kunna hjälpa individen med

en helhetslösning. Teamet stöter ofta på begränsningar och utmaningar, tex väldigt långa väntetider (främst psykiatrin, men även inom kommunen när det gäller t.ex. insatser som boendestöd), krångliga sökvägar och begränsade befogenheter hos kontaktpersoner (arbetsförmedlingen och försäkringskassan). Detta leder i många fall till att processen tar väldigt lång tid, och att deltagarna ibland backar och mår sämre. Inskrivningstiden i verksamheten blir ofta onödigt lång och deltagarna får inte det stöd som de behöver och har rätt till. Detta är ett stort utvecklingsområde, och kunde man hitta smidigare lösningar skulle betydligt fler som är i behov av samordnade insatser kunna beredas plats och få hjälp via teamets verksamhet.

Teamet har fått i uppdrag av verksamhetens styrgrupp att ta fram ett förslag på hur inskrivningstiderna kan begränsas/förkortas genom tex bättre uppföljning och samverkan samt tydlighet vid inskrivning av nya deltagare.

Reflektion

En viktig framgångsfaktor för teamets arbete har tidigare varit en stabil personalgrupp med tillgång till kvalificerad kompetens från alla aktörer. Förutsättningarna har gradvis förändrats i och med att AF och FK inte längre deltar i det operativa arbetet, och det har gjort processen både mer tungrodd och tidskrävande för befintlig personal.

Utifrån besked om minskade anslag för 2025 var oron under hösten stor för att man skulle tvingas till ytterligare nedskärningar i samband med pensionsavgång i teamet under våren 2025. Detta eftersom finansieringen från SDS minskat och att det i och med detta inte skulle finnas möjlighet till ersättningsrekrytering.

Eftersom Avesta kommun i slutet av 2024 fattade beslut om att täcka underskottet som skapas om man tar in en ersättare under 2025, påbörjades under december 2024 en rekrytering av ny coach som har gått in på en tidsbegränsad anställning under perioden april-december 2025. Detta är tyvärr än så länge endast en tillfällig lösning och efter december 2025 är det oklart hur personalsituationen kommer att se ut.

7. Organisation – förutsättningar

Beskrivning

Södra Dalarnas Samordningsförbund stödjer och finansierar Samverkansteam Avesta som drivs av de fyra myndigheterna (AF, FK, Region Dalarna och Avesta Kommun) gemensamt. Styrgruppen består av chefer från respektive myndighet, men under året har AF inte haft någon representant i styrgruppen. Sammansättningen 2025-07-01 är som följer:

- AF - vakant
- Jenny Jensen, Avesta Kommun – socialtjänsten
- Katarina Helmersson, Region Dalarna – vuxenpsykiatrin
- Angelica Gabrielsson, Försäkringskassan
- Enhetschef för Arbete och sysselsättning, Avesta Kommun -vakant
- Sonja Tiger, Verksamhetssamordnare (föredragande)
- Jonas Wells, adjungerad förbundschef från Södra Dalarnas Samordningsförbund

Under senaste verksamhetsåret har det varit väldigt få representanter närvarande vid de inbokade styrgruppsmötena. Det har därför inte gått att fatta några beslut eftersom de i de flesta fall bara varit en part (kommunen), förutom verksamhetssamordnare och förbundschef, närvarande. Det har även gjort det svårt att veta hur de olika parterna ser på teamets fortsatta verksamhet.

Förhoppningsvis kommer situationen att förbättras under hösten.

Analys

Styrgruppen är verksamhetens beslutande organ. Svårigheterna när det gäller utveckling och planering framåt blir tydliga i och med att många av styrgruppens ledamöter har svårt att delta vid inplanerade möten, något som innebär att inga beslut kan fattas. Det är viktigt att alla ägarparter deltar och tar sitt ansvar för att samverka genom samordningsförbund ska fungera – frågan är hur man kan utveckla former som gör att alla parter kan och är beredda att ta sitt ansvar som delägare.

Reflektion

Lagen om finansiell samordning tillkom utifrån ett behov av att täppa till glappen mellan olika samhällsfunktioner och organisationer för att medborgare inte skulle ”hamna mellan stolarna” och befinna sig i ett utanförskap.

Ägarorganisationerna har ett gemensamt ansvar för att medborgarna ska kunna få det stöd de behöver för att komma vidare i livet och bli självförsörjande. Omorganisationer, personalbrist, politiska beslut, minskade anslag och andra faktorer har gjort det svårare att bedriva verksamheterna på ett sätt som de inblandade kanske skulle önska. I detta läge borde det vara än mer angeläget att samverka för att med gemensamma krafter och resurser få ut ett mervärde och bättre resultat så att fler människor kommer vidare till egen försörjning.

8. Organisation – genomförande och process

Beskrivning

En ambition och ett uttalat uppdrag för Samverkansteamet är att främja ökad samverkan, dels mellan teamets olika ägarorganisationer, dels med andra aktörer inom verksamhetsområdet. Samverkansteamet jobbar ständigt för att utveckla verksamheten och samverka med så många olika aktörer som möjligt som har gemensamma intressen av att människor med rehabiliteringsbehov kan hitta en plats på arbetsmarknaden.

Många arbetsgivare har ett stort behov av arbetskraft och svårt att rekrytera i tillräcklig omfattning – här finns stora möjligheter till win-win-lösningar, och flera arbetsgivare är mycket intresserade av att ge deltagarna chansen att komma i arbete genom att börja med arbetsträning/arbetsprövning för att hitta bra lösningar utifrån varje individs förutsättningar. Ideella verksamheter samt privata arbetsgivare är öppna för att diskutera samverkan och ge möjligheter för teamets deltagare att arbetspröva/arbetsträna. En förutsättning för att det ska ge önskat resultat är dock att alla ägarparter tar sitt ansvar och bidrar med sina pusselbitar för att helheten ska fungera.

Analys

Teamet jobbar ständigt för att öka befintlig samverkan och hitta nya möjligheter, och teamet blir alltmer en integrerad del av parternas rehabiliteringsinsatser och en naturlig del i rehabiliteringsprocessen för många professionella inom området. Verksamheten överbryggas mellan de olika organisationernas områden, och det stora antalet inbokade studiebesök antyder att handläggare och professionella har stor tilltro till teamets förmåga. Styrgruppens roll att styra verksamheten har urholkats i och med att det ofta är för få representanter vid gruppens möten för att kunna fatta giltiga beslut. Detta kanske föranleder ett behov av att förändra upplägget så att det är möjligt för alla parter att ta sin del av ansvaret och ha möjlighet att påverka framtida beslut så att verksamheten kan bedrivas på det sätt som var avsikten när förbundet bildades och avsiktsförklaringen skrevs.

Reflektion

En förutsättning för att samverkan ska fungera är att de inblandade har mandat att göra det som behövs och är möjligt inom varje parts verksamhetsområde. I annat fall finns risken att allt fler personer i utsatta situationer kommer att ”falla mellan stolarna”. Teamet fyller ett behov för målgruppen som parterna inte kan tillgodose på egen hand trots att alla har ansvar för att tillhandahålla stöd inom sina olika verksamhetsområden. Den förstärkta samverkan mellan AF och FK blir allt viktigare för att kommuninnevånare med komplex problematik och behov av samordnat stöd ska kunna komma vidare och hitta sin plats på arbetsmarknaden och få en stabil och fungerande tillvaro. En viktig insats som tyvärr inte alla som har dessa behov kan få ta del av.

9. Organisation – Resultat och effekter

Beskrivning

Efter halva budgetåret har ca 61% av tilldelningen från samordningsförbundet förbrukats. Större delen av utgifterna har gått till lönekostnader, och det stora underskottet beror på att tilldelningen från samordningsförbundet minskat kraftigt jämfört med förra årets tilldelning.

Tabell: Budgetutfall med utfall per 2025-06-30 och helårsprognos 2025

Kr	Budget	Utfall period	Differens	Prognos
Personal	1 640 000	1 093 533	546 467	-550 000
Lokaler	40 000	0	40 000	40 000
Övriga kostnader	160 000	33 664	126 336	91 000
Summa	1 840 000	1 127 197	712803	-419 000

Enligt prognosen ovan kommer verksamheten att ha ett underskott på ca 419 000:- vid årets slut vid förbrukning på samma nivå som under första halvåret. Det är troligt att kostnaderna blir högre än ovanstående prognos under hösten/vintern eftersom en av teamets medarbetare

var sjukskriven under en längre period och personalkostnaderna därmed blev lägre än normalt under våren.

Analys

Verksamhetens resultat är betydligt bättre än vid förra mätningen, men oron för vad som ska hända vid årsskiftet gör det mycket svårt att göra en bra planering för teamets arbete framåt. – Avesta kommun har fattat beslut om att stötta verksamheten ekonomiskt för att teamet ska kunna behålla nuvarande personalstyrka på 3 heltider, detta dock endast under 2025. Vad som händer sedan är oklart, och skapar naturligtvis oro och gör det svårt att planera för fortsatt verksamhet. Önskvärt vore att alla ägarparter tar gemensamt och solidariskt ansvar för att verksamheten ska kunna fortsätta som tidigare – eller till och med kunna utökas för att möta det ökande behovet av samordnade insatser.

Reflektion

Teamets verksamhet finansieras av Södra Dalarnas Samordningsförbund. Ökande kostnader för t.ex. löner samtidigt som anslagen från samordningsförbundet har minskat för 2025 har under året varit en stor källa till oro för personalen i teamet.

En liten verksamhet med relativt hög personaltäthet och långa inskrivningstider har visat sig vara sårbar om frånvaron - tex på grund av sjukdom, minskad arbetstid eller andra faktorer - ökar. Under lång tid har teamets bemanning minskat, och de olika parterna har en efter en dragit ner på, eller helt tagit bort sina personalinsatser. Teamet har kommit till en brytpunkt där antalet deltagare är för högt i förhållande till teamets bemanning – här behöver berörda parter hitta en långsiktig fungerande lösning för att verksamheten ska kunna fortsätta fungera som det är tänkt. Man kan se en markant ökad samverkan mellan verksamheterna som ligger inom AME – Avesta kommun satsar på arbetslivsinriktade insatser och ser det som en viktig uppgift att få så många som möjligt av de boende i kommunen att komma vidare till egen försörjning – till nytta både för den enskilde individen och för samhället i stort. Det ligger nära till hands att tänka att det även borde vara viktigt för samordningsförbundets andra parter att alla hittar sin rätta plats – utifrån detta resonemang borde det vara logiskt och motiverat att alla ägarparter tar ett gemensamt ansvar för att finansiera och utveckla verksamheterna.

Aktiviteter

Social träning	Rutinskapande	Individuell plan (mot arbete)
—	—	—
Uppstartsgrupp LF Fortsättningsgrupper LF Gruppaktiviteter Deltagarledda gruppaktiviteter Studiebesök	Uppstartsgrupp LF Fortsättningsgrupper LF Gruppaktiviteter Deltagarledda gruppaktiviteter Enskilda samtal Arbetslivsinriktade övningar	Uppstartsgrupp LF Fortsättningsgrupper LF Gruppaktiviteter Deltagarledda gruppaktiviteter Studiebesök Enskilda samtal Arbetslivsinriktade övningar Enskilda studiebesök utifrån intresse (oftast inför arbetsträning) Flerpartsmöten med inblandade verksamheter Stöd i kontakter med olika myndigheter, vårdgivare och arbetsgivare Arbetsträning Vid behov – hjälp med ansökningar, inskrivningar, jobbsök/CV, etc
Arbetsträning	Arbetsträning	

Varje individ väljer aktiviteter utifrån förmåga, önskemål och behov

Gruppaktiviteter våren 2025

Varje vecka:

Personalledda: Öppen lokal
Kreativa verksamheter
Lösningfokusgrupp uppstart (7 veckor)
Lösningfokusgrupp fortsättning (7 veckor)

Deltagarledda: Matlagning (ingår i kreativ verksamhet)
Sömnad (ingår i kreativ verksamhet)
Träning/hälsa/friskvård

Enstaka tillfällen/vid behov:

Föreläsningar
Studiebesök
Utflykter
Uteaktiviteter
Myndighets- och samhällsinformation

Bilaga 2

Samverkansteamet

Ålder	- 20	21-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Totalt
Kvinnor							
Ordinärt arbete							
Lönebidrag							
Nystartsjobb							
introduktionsjobb							
Extratjänst							
Studier				2			2
AF/FK-samverkan		1	1	1			3
Ordinarie AF-insatser							
AME Service							
Annan samverkansinsats			1				1
Kvinnor totalt		1	2	3			6
Män							
Ordinärt arbete							
Lönebidrag							
Nystartsjobb							
Introduktionsjobb							
Extratjänst							
Studier						1	1
AF/FK-samverkan					1		1
Ordinarie AF-insatser							
Annan samverkansinsats				3	1		4
Män Totalt				3	2	1	6
Totalt		1	2	6	2	1	12